

Sygn. akt: III U 292/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2015 r.

**Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 lutego 2015 r. w O.

sprawy z odwołania K. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 25.02.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. M. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.02.2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. decyzją z dnia 25.02.2014r. odmówił K. M. prawa do emerytury.

K. M. odwołał się od tej decyzji. Stwierdził, że pracował w szczególnych warunkach przez 15 lat.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Stwierdził, że K. M. nie spełnia przesłanek z art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie legitymuje się bowiem 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Natomiast na ostatniej rozprawie pełnomocnik ZUS pozostawił rozstrzygnięcie do uznania Sądu.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Dnia 11.02.2014r. K. M. złożył wniosek odo ZUS o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. ZUS uznał, że na dzień 01.01.1999r. K. M. zgromadził 29 lat, 5 miesięcy i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych. ZUS nie uznał natomiast K. M. żadnego okresu jako wykonywanego w szczególnych warunkach.

K. M. urodził się dnia (...) Ubiegał się zatem o prawo do emerytury w oparciu o **art.184** ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz.1440 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie zależne było zatem od ustalenia, czy K. M. pracował przez co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych. W szczególności spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy zachodzą podstawy do zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów: od dnia 14.07.1972r. do dnia 16.09.1979r. i od dnia 16.09.1980r. do dnia 31.12.1998r.

W spornych okresach odwołujący pracował w Fabryce (...). Przy czym pracodawca przechodził reorganizacje i jego nazwa ulegała zmianom. Aktualnie jest to (...) sp. z o.o. w P..

ZUS nie uznał pracy odwołującego w tych okresach za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, gdyż stwierdził, że pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wykazał nazwy stanowisk niezgodne z brzmieniem przepisów resortowych.

Ze świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 18.11.201r. (k.29 a.e.) wynika, że K. M. pracował w szczególnych warunkach od dnia 14.07.1972r. do dnia 16.09.1979r. i od dnia 16.09.1980r. do dnia 30.06.2004r. na stanowisku ślusarz i w tym czasie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy szlifowanie, ostrzenie przyrządów i narzędzi metalowych. Było to stanowisko wymienione w dziale III, poz.78, pkt 4 (ostrzarz), 6 (szlifierz, krajacz metali tarczą ścierną) i 7 (ślusarz-wyrównywacz tarcz szlifierskich) w/w wykazu.

Na okoliczność charakteru pracy odwołującego Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków T. D. (k.36v), Z. K. (k.36v-37), T. W. (k.37), opinii biegłej z zakresu bhp (k.42-54), zeznań odwołującego złożonych w charakterze strony (k.74) oraz z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych odwołującego ze spornego okresu.

Z zeznań świadków oraz odwołującego wynika, że K. M. w spornych okresach pracował przy ostrzeniu, szlifowaniu i polerowaniu przyrządów metalowych. Brygada, w której pracował odwołujący, zajmowała się głównie konserwacją przyrządów do cięcia i tłoczenia. Narzędzia zamontowane na prasach po pewnym czasie użytkowania wymagały naprawy. Wówczas przyrządy były demontowane z maszyny, ostrzone, szlifowane, a w przypadku rys polerowano je. Zadaniem brygady, w której pracował odwołujący, było utrzymanie w dobrym stanie przyrządów w zakładzie służących do produkcji. Dlatego pracowali na dwie zmiany.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego. Świadkowie pracowali razem z odwołującym. Z. K. pracował w tej samej brygadzie. T. D. był brygadzystą, a T. W. był kierownikiem narzędziowni. Świadkowie znali zatem doskonale specyfikę pracy odwołującego. Nadto Sąd miał na uwadze, że ZUS zaliczył Z. K. i T. D. tę pracę jako wykonywaną w szczególnych i przyznał im emeryturę po ukończeniu 60 lat.

Ponadto zeznania świadków znajdują potwierdzenie w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych odwołującego.

Z opinii biegłej ds. bhp także wynika, że praca odwołującego w okresie od dnia 14.07.1972r. do dnia 16.09.1979r., od dnia 16.09.1980r. do dnia 24.11.1992r. i od dnia 01.01.1993r. do dnia 31.12.1998r. jest pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. W tych bowiem okresach praca odwołującego polegała na ostrzeniu, szlifowaniu i polerowaniu przyrządów metalowych. Jest to praca wyszczególniona w wykazie A, dziale III, poz.78 w/w rozporządzenia. Natomiast w zarządzeniu Nr (...) Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - jest to stanowisko wymienione w wykazie A, dziale III, poz.78 pkt 6 tj. szlifierz.

W okresie od dnia 17.09.1979r. do dnia 11.09.1980r. K. M. nie pracował, był uprawniony do renty. Natomiast w okresie od dnia 25.11.1992r. do dnia 31.12.1992r. przeniesiono go na stanowisko monter aparatury na Wydział P-1 i z opinii biegłej wynika, że nie była to praca w szczególnych warunkach.

Sąd oparł się na wnioskach płynących z tej opinii, albowiem jest ona sporządzona w rzetelny sposób. Biegła szczegółowo wyjaśnia, dlaczego opisane powyżej okresy uznaje za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, a pozostałych okresów nie uznaje. Sąd miał także na uwadze, że ZUS złożył oświadczenie, że nie zgłasza zastrzeżeń do opinii. Jedyną wątpliwość, którą ZUS zasygnalizował, była okoliczność, że jak wynika z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych – odwołujący uczestniczył w kursie na kierowcę wózków akumulatorowych i spalinowych, co zdaniem organu rentowego mogło oznaczać, że wykonywał taką pracę w spornym okresie. W tym zakresie Sąd także dał wiarę zeznaniom odwołującego, z których wynika, że pracodawca standardowo organizował pracownikom takie kursy, celem zabezpieczenia ewentualnie pracy na takim stanowisku. Odwołujący zeznał, że wielu pracowników taki kurs ukończyło i nigdy nie było potrzeby, aby on pracował na takim stanowisku. Sąd dał wiarę tym zeznaniom, albowiem w aktach osobowych nie ma dokumentów świadczących o tym, aby odwołującego przeniesiono na takie stanowisko. Nie wynika to także z zeznań świadków.

Wobec powyższego w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd uznał, że odwołujący pracował w szczególnych warunkach w okresie od dnia 14.07.1972r. do dnia 16.09.1979r., od dnia 16.09.1980r. do dnia 24.11.1992r. i od dnia 01.01.1993r. do dnia 31.12.1998r.

Podnieść także należy, że Sąd zaliczył do pracy w szczególnych warunkach także okresy, za które K. M. otrzymał po dniu 14.11.1991r. wynagrodzenie za czas choroby, a które przypadły w okresie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Sąd kierował się w tym zakresie wykładnią art.184 w/w ustawy dokonaną przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23.04.2010r., zgodnie z którą wykazanie w dniu 1 stycznia 1999r. określonego w art. 184 w/w ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art.32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r. (II UK 313/09). Taka interpretacja wynika z faktu, że ustawodawca w art.184 w/w ustawy utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art.184 ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Stąd ocena, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999r. określonego w art.184 ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art.32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r.

Wobec powyższego Sąd uznał, że K. M. wykazał w niniejszym postępowaniu, że pracował w szczególnych warunkach 25 lat, 4 miesiące i 13 dni. Tym samym odwołujący spełnił wszystkie warunki do uzyskania emerytury.

Sąd przyznał K. M. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.02.2014r. stosownie do treści art.129 ust.1 w/w ustawy, gdyż wniosek o emeryturę został złożony dnia 11.02.2014r.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie **art. 477¹⁴§2 kpc** zmienił zaskarżoną decyzję.

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności, albowiem dopiero postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem pozwoliło na uznanie, że sporne okresy były pracą w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1a** w/w ustawy.